ДЖОН СТОТ

ОФОРМЯНЕ НА ДУХОВЕН ХАРАКТЕР

2021
БЪЛГАРСКИ ХРИСТИЯНСКИ СТУДЕНТСКИ СЪЮЗ

Съдържание:

Представяне на блаженствата……5
1. Да възложим доверието си в Бога……8
2. Да се покаем за греховете си……11
3. Да се учим на кротост……14
4. Да станем праведни……17
5. Да покажем милост……20
6. Да станем по-святи……23
7. Помиряване……26
8. Радост в гонението……29

Представяне на блаженствата

Изглежда, че преминаваме през десетилетия на разочарование. Всяко идващо поколение е разочаровано от света, който наследява. Понякога отношението е наивно, като това не означава, че не е искрено. Ужасите от Виетнамската война не са приключени от тези, които казват „Правете любов, а не война“, но и техните протести не отминаха незабелязани. Днес младото поколение продължава да търси място, което да нарече свой дом. То се чувства отчуждено от преобладаващата култура.

Ако днешните младежи търсят правилните неща (смисъл, любов, истинност), то те ги търсят на грешните места. Първото място, към което би трябвало да се насочат, е това, което обикновено пренебрегват – Църквата. Твърде често те виждат в лицето на Църквата не ново общество, което да въплъщава техните идеали, а различна версия на старото общество, което са отрекли.

Няма по-наранящ коментар за един християнин от думите: „Но ти не си по-различен от останалите“. Основната тема на цялата Библия от началото до края е, че историческата цел на Бога е да призове народ за Себе Си. Този народ е „свят“ народ, отделен от света, за да принадлежи на Него и да Му служи; неговото призвание е да бъде верен на идентичността си, която е да бъде „свят“ или „различен“ във всичките си възгледи и поведение.

Всичко това е основно за Проповедта на планината. Тя описва как изглеждат човешкия живот и общество, когато те се подчинят на Божията власт. И как изглеждат те? Различни!

Контекстът на Проповедта

Проповедта на планината се намира в Евангелието според Матей в началото на публичното служение на Исус. Веднага след Неговото кръщение и изкушение Той започва да оповестява добрата новина, че царството на Бога, отдавна обещано в Старозаветната епоха, вече е на прага. То изобразява покаянието и справедливостта, които принадлежат на Царството.

Проповедта е най-добре познатата част от учението на Исус. Спорно най-неразбраната и най-неспазваната част. Това е собственото описание на Исус за това какви Той иска Неговите последователи да бъдат и какво да правят. Тук се съдържат християнската ценностна система, етичният стандарт, духовната преданост, отношението към парите, амбицията, начинът на живот и мрежата от взаимоотношения – всичко, което напълно е в разрез с нехристиянския свят.

Послание към нас

Голяма част от читателите на Проповедта на планината, гледайки човешката перверзност в лицето, считат нейните стандарти за недостижими. Нейните идеали са благородни, но и непрактични, казват те. Привлекателни за представата, но и невъзможни за изпълнение. Други подхождат повърхностно и твърдят, че Проповедта на планината представя етични стандарти, които са очевидно верни и важат за всички религии. Човек се изумява дали изобщо са чели тази Проповед, която така с лека ръка наричат обичайна.

Стандартите на Проповедта са нито лесно постижими, нито недостижими за всички. Исус проповядваше тази Проповед на Своите ученици, следователно на жителите на Божието царство и децата от Божието семейство. Тя описва какви са новородените християни (такива, каквито трябва да бъдат).

Осемте блаженства, с които се започва Проповедта са центърът на този пътеводител. Блаженствата излагат благословенията на Бога, които Той дава на тези, в които е изработил такъв характер – благословения дадени не като заслуга, но като милостив дар. Като работим към това да постигаме стандарта, който Христос ни е възложил и доближавайки се колкото е възможно като хора до този стандарт, ние даваме свидетелство за дара на Божията благодат към нас такива, каквито сме.

Предложения за индивидуално изучаване

1. Преди започване на изучаването, молете се Бог да ви говори чрез Словото си.
2. Прочетете увода към изучаването и отговорете на въпроса към него. Той е даден, за да ви помогне да разберете темата на изучаването.
3. Изучаванията са направени по индуктивен формат, създаден да ви помогне да намерите себе си в текста и това, което казва. Всяко изучаване изследва определен пасаж, за да можете да вникнете в значението, което авторът е написал в контекста. Прочетете два пъти пасажа, който ще изучавате. Въпросите са написани използвайки езика на Ревизираното издание на Библията и може би ще е добре да използвате превод подобен на него.
4. Всяко изучаване включва в себе си три типа въпроси. Въпроси за наблюдение на основни факти като: кой, какво, кога, къде и как. Въпроси за тълкуване, които се занимават със значението на пасажа. Въпроси за приложение (също може да се намерят в секцията „Приложете“), които ще ви помогнат да намерите как да приложите текста във вашия растеж с Христос. Тези три ключа отварят съкровищата на Писанието.

Запишете отговорите си към всяко изучаване в празното пространство под въпросите. Писането може да доведе до разяснение и дълбоко разбиране за самите вас и Божието слово.

5. Към изучаването ще намерите коментари, които са създадени за да ви помогнат да разберете сложността на стиховете, като дават по-дълбок библейски и културен план и информация в контекст. Бележките в изучаванията не са създадени да отговарят на въпросите към вас. Те са там, за да ви помогнат да изучавате Библията за самите вас.
6. Отидете на секцията „Приложете“. Тези въпроси ще ви помогнат да свържете библейските теми с личния ви живот. Да работите върху приложението е ключово за вашият растеж в Христос.
7. Използвайте насоките в секцията „Молете се“, за да се съсредоточите върху Бога, като Му благодарите за това, което сте научили и да се молите за нещата, които ви идват на ум като приложения.

Препоръки за членовете на библейското изучаване

1. Елате на изучаването подготвени. Следвайте предложенията за индивидуално изучаване описани по-горе. Ще видите, че внимателното подготвяне ще обогати много вашето време, прекарано в групова дискусия.
2. Бъдете готови да участвате в дискусията. Водачът на групата няма да бъде лектор. Вместо това, той или тя ще насърчава участниците в групата да обсъдят какво са научили. Водачът ще задава въпросите, които се намират в ръководството.

3. Придържайте се към темата на дискусията. Отговорите ви трябва да са основани върху стиховете, които са фокуса на дискусията и не на външни авторитети като коментари или говорители. Тези изучавания се съсредоточават върху конкретен Библейски пасаж. Рядко ще ви се налага да правите справка с други части от Библията. Това дава възможност на всички да участват равнозначно за по-задълбочено изучаване.
4. Бъдете чувствителни към участниците в групата. Слушайте внимателно, когато те обясняват какво са научили. Може да останете изненадани от това, което са научили. Много въпроси нямат „правилен“ отговор, особено въпроси свързани с приложението им. Вместо това въпросите ни тласкат към това да се задълбочим в пасажа.

Когато е възможно, свързвайте това, което казвате към това, което другите са казали. Също така, бъдете убедителни когато можете. Това ще насърчи по-колебливите от групата да участват.

5. Бъдете внимателни да не доминирате дискусията. Понякога толкова бързаме да изразим мнението си, че даваме малка възможност на другите да отговорят. При всички случаи участвайте! Но позволете и на другите също да го правят.
6. Очаквайте Бог да ви учи чрез пасажа и чрез другите, които участват. Молете се да имате радостно и полезно време заедно, но също и като резултат от изучаването да намерите начини, да предприемете действия индивидуално и/или като група.
7. Ще бъде полезно като група да спазвате няколко прости правила. Тези правила, които може и да искате да адаптирате към вашата ситуация, трябва да се четат в началото на първата среща.
    - Всичко казано по време на групата се счита за поверително и не трябва да се обсъжда извън групата, освен ако не е дадено изрично съгласие.
    - Ние ще дадем време на всеки присъстващ да говори, ако той или тя се чувства удобно.
    - Ще говорим за нас и собствените ни ситуации, като избягваме разговори за други хора.
    - Ще слушаме внимателно един друг.
    - Ще бъдем много внимателно когато даваме съвети.
8. Ако сте водачът на групата, ще намерите допълнителни предложения в края на ръководството.

1. Да възложим доверието си на Бога

Матей 5:3; Откровение 3:17-22

“Само този, който се е смалил до нищо в себе си и разчита на милостта на Бога, е беден по дух.”
Джон Калвин

Всеки, който е чувал за Исус от Назарет и знае поне нещо за Неговото учение, със сигурност е запознат с „блаженствата“, с които започва Проповедта на планината. Блаженствата излагат балансирания и пъстър характер на християните. Това са Христовите спецификации за какво представлява един християнин. Всяко качество е похвалено дотолкова, че всяка личност, която го показва е наречена „благословена“. Точно както осемте качества описват всеки християнин (най-малко в идеалния му вид), така осемте благословения са дадени на всеки християнин. Първото е свързано с нещо, което не звучи много като благословение в ушите ни: бъди „беден по дух“.

Откриване

- Какви са някои добри неща от това да бъдеш беден?

Изучаване

Точно в началото на проповедта си (Проповедта на планината), Исус опровергава всички човешки осъждания и всички националистически очаквания за Божието царство. Царството е дадено на бедните, не богатите; на слабите, не на могъщите; на малките деца, смирени достатъчно да го приемат, а не на войниците, които се хвалят с това как могат да го получат със собствените си сили.

„[1] А Исус, като видя множествата, изкачи се на хълма; и когато седна, учениците Му дойдоха при Него. [2] И като отвори устата Си, поучаваше ги, като казваше: [3] Блажени бедните по дух, защото е тяхно небесното царство.“ (Матей 5:1-3)

1. Какво ни казват стихове 1 и 2 за контекста на посланието и за слушателите на Исус? Какво ни казват тези стихове за Исус?
2. Как Исусовите изявления в стих 3 противоречат на нашата представа за благословението? Някои хора превеждат първите думи на Исус като „Щастливи са…“ въпреки, че на гръцки може и понякога означава „щастливи“. Това обаче е подвеждащо да означава „щастливи“ в този случай. Щастието е подвеждащо състояние, докато Исус прави обективно обсъждане относно тези хора. Той не заявява как те могат да се чувстват („щастливи“), но какво Бог мисли за тях и въз основа на това какви са те: „благословени“.

3. Старият завет ни дава необходимата предистория, с която да интерпретираме това блаженство. Първо да бъдеш „беден“ означава да бъдеш буквално в материална нужда. Но постепенно, нуждаещите се нямали друг подслон освен в Бога, „бедността“ започнала да има духовен оттенък. Какво мислите, че означава да „бъдете бедни по дух“.
4. Определете някои обстоятелства или прозрения, които са ви помогнали да осъзнаете, че сте „бедни по дух“.
5. Как сте били благословени във вашия живот като сте осъзнали вашата духовна бедност?
6. В какъв смисъл ние пропускаме Божието царство, ако не признаем нашата духовна бедност?

ОБОБЩЕНИЕ

Да бъдеш „беден по дух“ означава да осъзнаем нашата духовна несъстоятелност пред Бога, защото ние сме грешници под духовния гняв на Бога и не заслужваме нищо друго освен Неговия съд. Ние нямаме какво да предложим, нито да отговорим, нищо с което да си купим небесната благосклонност.

„Бедният човек“ в Стария завет е един, който е едновременно страдащ и неспособен да се спаси, и който търси от Бога спасение като осъзнава, че няма претенции към Него. Този вид духовна бедност е особено заповядана в книгата Исая.

Може би най-добрият пример за начина, по който богатството може да ни държи далече от това да извикаме към Бога, е църквата на Лаодикия, към която на Йоан е заповядано да изпрати писмо от прославения Исус. *Прочетете* Откровение 3:17-22 за Йоановата оценка за Лаодикия.

7. Как си противоречи тази оценка на лаодикийците с тяхната собствена представа за тях (стих 17)?
8. Очевидно е, че лаодикийците са заможни (стих 17). Какъв друг вид „богатство“ може да са си помислили, че са натрупали?

Това твърдение на тази църква не е християнско изобщо. Самодоволна и повърхностна тя се състои от слепи и голи просяци (според Христос). Но трагичното е, че не биха си го признали. Те са били богати, а не бедни по дух.

9. Какъв тъп духовно „богатство“ си представят, че са натрупали църквите днес?
10. Какво лекарство предлага Исус на лаодикийците (стих 18 – 20)?
11. Стих 20 е често цитиран като покана към нехристияни да повярват в Исус. Но думите първоначално са изговорени към църква. По какъв начин Христовата покана се отнася към християните?
12. Какво е обещал Христос като резултат от приемането на поканата Му (стих 21 – 22)?
13. Как Христовите предложение и обещание се отнасят към християните днес?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Незаменимото условие за получаване на Божието царство е да признаем нашата духовна бедност. На бедните по дух и само на тях е дадено Божието царство. Защото Божието управление, което носи спасение, е дар, напълно безплатен, тъй като е напълно незаслужен.

ПРИЛОЖЕТЕ

- Понякога ние оставаме доста осъзнати за нашите провали и зависимост от Бога. В какви области наистина признавате вашата нужда от Него?
- Други пъти сме като лаодикийците, не осъзнаващи нашата собствена бедност. В какви области имате трудност да приемете своята нужда?

МОЛЕТЕ СЕ

Към лаодикийците Исус каза, „Онези, които обичам, тях изобличавам и наказвам. И тъй, бъди ревностен и се покай.“ Нека Исус говори тези думи директно на вас, а вие отреагирайте на гласа Му. Молете се за бдителност относно вашата духовна бедност и Неговата щедрост. Благодарете Му, че ви е направил част от Неговото царство.

2. Да се покаем за греховете си

Матей 5:4; Римляни 7:21-25

Някои християни изглежда си представят, особено ако са изпълнени със Светия дух, че трябва да са постоянно усмихнати и да бъдат непрекъснато весели и разговорливи. Въпреки това, християнският живот според Исус не е само радост и смях. Истината е, че съществуват такива неща като християнски сълзи и всички знаем за какво става въпрос. Както второто блаженство ни учи, тъгата може да бъде източник на благословение.

Откриване

- Разкажете повече за време, когато сте тъгували за нещо или някого?

Изучаване

Едно е да бъдеш духовно беден и да го осъзнаваш, както първото блаженство казва, но друго е да тъжиш или скърбиш за него. Казано в по-теологичен език изповедта е едно, а разкаянието е съвсем друго. Човек може почти да разтълкува второто блаженство като „Щастливи хора са нещастните“ за да привлече вниманието към стряскащия парадокс, съдържащ се в него.

“Блажени са скърбящите, защото те ще се утешат.” (Матей 5:4)

Очевидно е от контекста, че тези на които Исус е обещал утеха, не са винаги тези, които тъжат за загубата на близък, но тези които тъжат за загубата на своята невинност, тяхната правда, тяхното самоуважение. Христос не се позовава на скръбта по опечалението, а скръбта на покаянието.

1. Какво ни казва това блаженство относно сърцето на Бога?
2. Какво избягват хората, за да не оплачат греховете си?
3. Каква форма може да заеме набожното оплакване над греха?
4. Каква е разлика между самосъжалението и истинското разкаяние над греха?
5. Как Господ ви е утешил, когато сте се разкайвали над греховете си?

ОБОБЩЕНИЕ

Исус е плакал за греховете на другите, над техните горчиви последици относно осъждането и дълговете, и над непокаялия се град, който не би Го приел. Ние също би трябвало да плачем за злото в света, както и богобоязливите хора в библейските времена. Не само греховете на другите обаче трябва да ни причиняват сълзи; защото и самите ние имаме наши грехове, за които също да ридаем.

6. Павел е ридаел над собствения си грях, когато е писал към църквата в Рим. *Прочетете Римляни 7:21-25*. Кои думи и фрази се отличават в пасажа относно неговата борба, която е преживял?
7. Апостолът е избран от Бога да разпространи благата вест в Римската империя. Той също така е написал по-голямата част от Новия завет. Как така той се нарича „окаян“ (стих 24)?
8. Какво е единственото решение, което Павел намира относно своята окаяност (стихове 24-25)?

Има достатъчно тъга относно греха сред нас. Ние трябва да преживяваме повече „божествена мъка“ (2 Коринтяни 7:10) на християнско покаяние.

9. Повечето от нас се определяме като християни, живеем благочестив живот. Защо е трудно за нас да си признаем вътрешния грях пред самите нас или пред други?
10. Павел е писал относно вътрешната борба между Божия закон и закона на греха в неговото тяло. Как бихте били съпричастни спрямо неговата борба?
11. Във вашият живот какви форми е заела „войната“?
12. Във вашият живот каква форма е заело Исусовото „спасение“?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Тези, които оплакват собствената си греховност, ще бъдат утешени с единственото утешение, което може да облекчи страданието им, а именно безплатното прощение на Бога. Според старозаветните пророци „утехата“ трябвало да бъде едно от служенията на Месията. Христос намазва раните ни с масло и говори за мир на нашата болна, белязана съвест. И все пак ние скърбим за разрухата от страданията и смъртта, които грехът разпространява по целия свят. Защото само в крайното състояние на слава, Христовата утеха ще бъде пълна, защото само тогава грехът няма да го има вече и „Бог ще изтрие всяка сълза от очите им“ (Откровение 7:17).

ПРИЛОЖЕТЕ

- Помислете за моментите, в когато сте се опитвали да прикриете или отречете греховете си и след това Господ ви е прекарал през момент на покаяние. Как сте преживели скръб заради греха? Как Господ направи така, че да разпознаете утехата Му?

МОЛЕТЕ СЕ

Благодарете на Бога за Неговото търпение, с което ви търси и незаслужените утеха и прошка.

Имайте предвид изказването на Павел „Благодаря на Бога – чрез Исус Христос, нашият Господ“ и го развийте във ваша молитва и благодарност: „Благодаря на Бога чрез Исус Христос, нашият Господ за… !“

3. Да се учим на кротост

Матей 5:5; Псалм 37:1-11

Сравнително лесно е да бъдем честни със себе си пред Бога и да се признаем за грешници пред Него, казва коментаторът Мартин Лойд-Джоунс. „Но“, продължава той, „колко по-трудно е да позволя на други хора да казват такива неща за мен!“

Мога да се изповядам публично в църквата и това не ми създава голям проблем; Мога да го направя от раз. Но ако някой дойде при мен след службата и ме нарече грешник, ще искам да ударя този човек по носа! Не съм готов да позволя на други хора да мислят или говорят за мен това, което току-що съм признал пред Бога, че съм. Тук има основно лицемерие; винаги има такова, когато кротостта, третото качество, което Исус подчертава, отсъства.

Откриване

- Бихте ли желали да ви наричат „кротки“? Защо да и защо не?

Изучаване

Блажени са кротките, защото те ще наследят земята. (Матей 5:5) Гръцкото прилагателно на думата „кротък“, означава „нежен“, „смирен“, „внимателен“, „учтив“ следователно упражняване на самоконтрол, без който тези качества биха били невъзможни.

1. Важно е да се отбележи, че в блаженствата кротките са между онези, които скърбят въз основа на греха, и онези, които гладуват и жадуват за правдата. Конкретната форма на кротост, която Христос изисква от Своите ученици, със сигурност ще има нещо общо с тази последователност. Сравнете това блаженство с предходните две. Как то е подобно и как е различно?
2. Какво ви изненадва в това блаженство?
3. Защо кротостта често не се гледа с добро око, като част от характера?
4. Ние се отдръпваме да си представяме образа на Исус като кротък, тъй като това ни представя Неговия образ като слаб и женствен, но Той се описва като „нежен“, използвайки гръцкото прилагателно, намиращо се в стих 5, и „смирен по сърце“ (Матей 11:29). В какъв смисъл Исус може да бъде описан като „кротък“ човек?

Що за нежност е това, поради което тези, които я притежават, са обявени за благословени? Вярвам, че Мартин Лойд-Джоунс е прав да подчертае, че тази кротост означава смирено и нежно отношение към другите, което се определя от това как ние наистина оценяваме самите себе си.

5. Помислете за „нежни“, „смирени“, „внимателни“ хора, които познавате. Защо намирате това за възхитително?
6. Какво означава казаното, че кротките ще „наследят земята“ според вас?

Вместо кротките да наследят земята, човек би очаквал обратното. Човек би си помислил, че кротките хора не стигат доникъде, защото всички ги пренебрегват или ги прегазват и стъпкват. Не са ли коравите, властните, които успяват в борбата за съществуване? Дори древните израилтяни е трябвало да се борят за своето наследство, въпреки че Господ, техният Бог, им е дал Обещаната земя. Но условието, при което влизаме в духовното си наследство в Христос, не е мощ, а кротост, защото всичко е наше, ако сме Христови (1 Коринтяни 3:22).

ОБОБЩЕНИЕ

Кротостта е правилен поглед върху себе си, изразен в отношение и поведение с уважение към другите. Това ни прави нежни, смирени, чувствителни и търпеливи във всички отношения с другите.

По време на Стария завет, когато нечестивите са изглеждали триумфиращи, святите и смирени хора на Бога са имали увереността, че те и всички неща в крайна сметка принадлежат на Него. Тази увереност никога не е била изразена по-добре, отколкото в Псалм 37, който Исус изглежда цитира в своите блаженства.

1. Прочетете Псалм 37. Извадете глаголите на псалма. Как те показват кротостта?
2. Три пъти в този пасаж ни се казва да не се тревожим. (стихове 1, 7 и 8). Как тревожността противоречи на едно отношение с кротост?
3. Каква е връзката между кротост и доверието в Бога?
4. Кои стихове в този псалм изразяват идеята „кротките ще наследят земята“?
5. Какви обещания дава този псалм за тези, които устоят в нежност и смирение?
6. Какъв би бил резултатът от противоположното – бунт срещу Бога?

   Кои обещания от псалма са най-значителни за вас сега и защо?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Безбожният може да се гордее и да изглежда, че успява, но въпреки това истинското притежание му се изплъзва. Кротките, от друга страна, въпреки че могат да бъдат лишени и онеправдани от света, тъй като знаят какво е да живееш и да цариваш с Христос, могат да се наслаждават и дори да „притежават“ земята, която принадлежи на Христос. Тогава, когато Христос се върне, ще има „ново небе и нова земя“, които те ще наследят.

ПРИЛОЖЕТЕ

- По какви начини вашето виждане за „кротост“ има нужда от преразглеждане в светлината на Христовия характер и това блаженство?
- В кои аспекти имате нужда да се доверите на Бога повече и да не воювате за постигане на своето?

МОЛЕТЕ СЕ

Помолете Бог да ви покаже взаимоотношения и ситуации, където вие сте били горди или сурови вместо нежни и смирени. Благодарете Му за това, че ви показа пример на нежност в Неговия земен живот и в продължаващото му дело у вас.

4. Да станем праведни

Матей 5:6; Римляни 9:30 – 10:4

Защото (Той) насища жадна душа и гладна душа изпълва с блага.
(Псалм 107:9)

Отново и отново Писанието отправя своите обещания към гладните. Духовният глад е характеристиката на всички Божии хора. Нашата върховна амбиция не е материална, а духовна. Християните не са като езичници, увлечени в преследването на притежания; това, което те са си поставили да „търсят първо", е Божието царство и правда (Матей 6:33). Четвъртото блаженство се занимава с глада ни към нещата от Бога.

Откриване

- Защо себеправедността е отблъскваща?

Изучаване

В „Магнификатът" се казва, че Бог *„Гладните напълни с блага, а богатите отпрати празни."* (Лука 1:53). Духовно бедните и духовно гладните са свързани и двата вида хора са обявени за благословени. В следващото блаженство на Исус този общ принцип е конкретизиран.

„*Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят.*"
(Матей 5:6)

1. Какво мислите, означава за човек да „гладуват и жадуват за правдата"?
2. Исус обещава, че тези, които гладуват духовно ще бъдат нахранени. Да бъде задоволен глада ни определено е благословение. В какъв смисъл ние може да бъдем „благословени" дори и докато все още сме гладни и жадни?
3. Защо неправдата води до хронично неудовлетворение?
4. По какви начини гладът и жаждата за правда приличат на физическите глад и жажда?

Праведността в Библията има поне три аспекта: правен, морален и социален. Законната правда е оправдание, правилна връзка с Бога. Това не може да има значението на Исус тук, тъй като той се обръща към хора, които вече са станали праведни в правния смисъл, като му принадлежат. Моралната праведност е вътрешна праведност на сърцето, ума и мотива. Но библейската правда е нещо повече от лична работа; тя включва и социална справедливост.

По този начин християните се ангажират с глад за праведност в цялата човешка общност като нещо приятно за праведния Бог.

5. Въпреки обещанието на Исус, че ние ще бъдем „изпълнени“, защо продължаваме да гладуваме и жадуваме за вътрешна правда?

В този живот гладът никога няма да бъде напълно задоволен, нито жаждата ни напълно утолена. Подобно на всички качества в блаженствата, гладът и жаждата са постоянни характеристики на учениците на Исус, толкова постоянни, колкото бедността на духа, кротостта и скръбта. Само когато достигнем небето, може да се каже за нас *„Никога повече няма да гладуват, никога повече няма да жадуват“*, защото само тогава Христос, нашият Пастир, ще ни доведе до „извори с жива вода“ (Откровение 7:16-17).

6. До колко сте склонни да реагирате, когато видите неправда в обществото? Обяснете.

- Ще си затворя очите
- Ще се отчаям
- Ще участвам в организирано усилие
- Ще се включа лично
- Друго…

7. В кои сфери на живота ви е лесно да видите неправда и в кои не?

ОБОБЩЕНИЕ

Може би няма по-голяма тайна на напредъка в християнския живот, от здравия, сърдечен духовен апетит. Ако осъзнаваме бавния духовен растеж, причината може да е, че имаме недостатъчен апетит. Не е достатъчно да скърбим за миналия грях; ние също трябва да гладуваме за бъдеща правда. Когато говорим за „праведност в смирение“, трябва да бъдем предпазливи относно смисъла на това. Според Павел евреите не успяват да постигнат правда, защото търсят законна правда. Езичниците са онези, които откриват правдата - чрез вяра.

1. Прочетете Римляни 9:30-10:4. Съпоставете правдата чрез закона и правдата чрез вяра в Христос.
2. Защо е напразно за хората да опитват да бъдат праведни по свои начин (10:3)?
3. Правдата, за която Павел пише тук, е „законна правда“, която е дадена като дар на онези, които вярват в Исус. По какви начини християните могат да изпаднат в преследване на правдата, „като че ли е чрез дела“ (ст. 32).
4. С какво преследването на правдата по закон се различава от „глада и жаждата за правда“, за които Исус се позовава в Матей 5:6?

ПРИЛОЖЕТЕ

- Бихте ли казали, че вашият „апетит за правда“ е изострен или е притъпен? Обяснете.
- В кои сфери на обществото искате да видите повече правда?
- В кои аспекти на вашият характер искате да бъдете по-праведни?

МОЛЕТЕ СЕ

Прославете Бога за това, че е перфектно праведен и свят. Помолете Го да увеличи вашият апетит за правда, както във вашия живот, така и в нашето общество. Помолете се за вашия живот непрестанно да отразява Божия праведен характер.

5. Да покажем милост

Матей 5:7; Матей 18:21 – 35

Поглеждайки назад, можем да видим, че първите четири блаженства разкриват духовна прогресия на непреклонната логика. Като начало трябва да бъдем „бедни по дух“, признавайки пълния си и абсолютен духовен фалит пред Бога. След това трябва да „скърбим“ за нашия грях, за покварата на падналата ни природа и за царуването на греха и смъртта в света. Трето, трябва да бъдем „кротки“, смирени и нежни към другите, позволявайки на духовната ни бедност да обуславя поведението ни както към тях, така и към Бога. И четвърто, ние трябва да „гладуваме и жадуваме за правда“, защото каква е ползата от изповядване и оплакване на греха ни, от признаване на истината за нас самите, както и за Бога, ако оставим нещата без промяна?

Във втората половина на блаженствата се обръщаме още повече от нашето отношение към Бога към нашето отношението към нашите ближни, започвайки с милостта.

Откриване

- Какви са били последствията от милостта в живота ви?

Изучаване

„Блажени са милостивите, защото на тях ще се показва милост.“ (Матей 5:7)

1. Какви причинно-следствени връзки са представени в това блаженство?
2. Как едно действие на милост би докарало до повече милост? Дайте пример.

„Милостта“ е състрадание към хората в нужда. Исус не посочва категориите хора, които има предвид, към които учениците Му трябва да проявяват милост. Той не дава указания дали мисли преди всичко за потърпевшите от бедствие, като пътешественика от Йерусалим до Йерихон, когото разбойниците нападнали и към когото добрият самарянин „се е смилил” (Лука 10: 30-37), или за гладните, болните и чужденците, над които Той самият редовно се смилява, или за онези, които ни онеправдават, така че справедливостта вика за наказание, а милостта за прошка. Божията милост се разпростира върху всички тези хора, както и нашата милост трябва да бъде.

3. Какви рискове сте поемали в показването на милост към другите?

4. Какви рискове са поемали други хора в това да покажат милост към вас?
5. Много милостиви хора получават безразлично отношение или дори жестоко - главният пример е самият Исус Христос. Как съчетавате този неизбежен факт от живота с обещанието на Исус в това пето блаженство?

Разбира се, светът (поне когато е верен на собствената си природа) е безмилостен, както всъщност и Църквата в нейния светски характер често е била. Светът предпочита да се изолира от болките и бедствията на хората. Намира отмъщението за примамливо, а опрощението - със състрадание – за слабост. Но тези, които проявяват милост, намират блаженство.

ОБОБЩЕНИЕ

Нашият Бог е милостив Бог и непрекъснато проявява милост. Гражданите на Неговото царство също трябва да проявят милост.

След като Исус даде на Своите ученици това, което наричаме „Господната молитва“, Той каза, *„Защото ако вие простите на човеците прегрешенията им, то и небесният ви Отец ще прости на вас.“* (Матей 6:14). Да прощаваш и да бъдеш простен, да проявяваш милост и да получаваш милост: те са неразривно свързани, както Исус илюстрира в Своята притча за немилостивия слуга.

1. Прочетете Матей 18:21-35. Какво очевидно очакваше да чуе Петър, когато зададе своя въпрос (стих 21)?
2. Какво въздействие има отговорът на Исус върху Петър (стих 22)?
3. Какво е бил готов да изгуби господарят в тази притча (стихове 23 – 27)?
4. Как господарят е показва Божият характер?
5. Как слугата показа истинското си отношение след прошката от страна на господаря си (стихове 28 – 34)?
6. Стих 35 изглежда жесток и труден да бъде съотнесен към Бога на любовта. В какъв смисъл този стих все пак отразява характера на един милостив Бог?

Смисълът на тази притча не е, че ние заслужаваме милост чрез показване на милост или прошка чрез показване на прошка. Въпросът е, че не можем да получим Божията милост и прошка, ако не се покаем и не можем да твърдим, че сме се покаяли за греховете си, ако сме немилостиви към греховете на другите към нас. Или, интерпретирано в контекста на блаженствата, именно „кротките“ са и „милостивите“. Защото да бъдеш кротък означава да признаеш за другите, че ние сме грешници; да бъдеш милостив означава да имаш състрадание към другите, защото и те са грешници.

7. Как това, което се случи със слугата, заради неговите действия потвърждава истината за блаженството на Исус (стихове 32 – 35)?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Нищо не ни подтиква да прощаваме, като чудното знание за това, че самите ние сме простени. Нищо не доказва по-ясно, че ни е простено така както нашата собствена готовност да прощаваме.

ПРИЛОЖЕТЕ

- Каква е повлияла милостта на другите хора във вашия живот?
- Кога сте особено благодарни за Божията милост?
- Към кого може да проявите милост тази седмица?

МОЛЕТЕ СЕ

Като вземете за пример милостта на Бога и милостта на другите хора, молете се животът ви непрекъснато да отразява милостта, която ви е била показана. Благодарете на Бога за Неговата ежедневна милост, която продължава към вас, дори когато милостта на другите е несъвършена.

6. Да станем по-святи

Матей 5:8; Псалм 24:1 – 6

Колко малко от нас живеят открит живот! Изкушаваме се да носим различна маска и да играем различна роля според всеки повод. Това не е реалност, а актьорства игра, което е същността на лицемерието. Някои хора плетат около себе си такава мрежа от лъжи, че вече не могат да разберат коя част от тях е истинска и коя е измислена. Сам сред всички хора Исус Христос беше абсолютно чист по отношение на сърцето, като беше напълно откровен.

Откриване

- В какви случаи ви е трудно да живеете на дела това, което вярвате в сърцето си?

Изучаване

В първото блаженство на Исус думите "беден по дух" показват вида на бедността, който той има предвид. В това блаженство думите „в сърцето“ показват вида чистота, за която той намеква.

„Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога.“ (Матей 5:8)

1. Каква разлика виждате между това да сте „чисти по сърце“ и да бъдете чисти във външното си поведение?

Честата интерпретация на това блаженство е да се разглежда чистотата на сърцето като израз на вътрешната чистота, качеството на тези, които са били морално очистени за разлика от церемониално очистените, което е различно. Това е библейски прецедент по този въпрос и особено в Псалмите. Исус подхвана тази тема в спора си с фарисеите и критикува обсебеността им от външната, церемониална чистота.

2. В какъв смисъл чистите по сърце ще „видят Бога“?
3. Как можете да прецените дали човек, чийто живот е външно праведен, е „чист по сърце“?
4. Помислете си за някого, когото познавате, който бихте описали като чист по сърце. Кои са отличителните белези в живота на този човек?

Този акцент върху вътрешното и моралното, независимо дали е в контраст с външното и церемониалното, или с външното и физическото, със сигурност е в съответствие с цялата Проповед на планината, която изисква сърдечна праведност, а не просто праведност според правилата. Независимо от това, в контекста на другите блаженства, „чистотата на сърцето“ изглежда се отнася в известен смисъл към нашите взаимоотношения. Това е единомислие, т. е. да имаш едно сърце. По-точно, основното позоваване е на искреността. Чистите по сърце имат цял живот, публичен и личен, който е прозрачен пред другите. Сърцето им - включително мислите и мотивите им - е чисто, не се смесва с нищо порочно, скрито или долно.

5. Кои са някой разсейващи неща, които отклоняват християните от единството на сърцето?
6. Защо неискреността е толкова разрушително за християнските взаимоотношения?
7. Какво прави искреността с взаимоотношенията?

ОБОБЩЕНИЕ

Само чистият по сърце ще види Бога, ще го види сега с окото на вярата и ще види славата Му в отвъдното, защото само напълно искрените могат да понесат ослепителното видение, в чиято светлина тъмнината на измамата трябва да изчезне и от чийто огън всички бутафории са изгорени.

1. Прочетете Псалм 24 и вижте как Давид описва човек, който е чист по сърце. Какви идеи и описания в стиховете показват, какво се иска да бъдеш достоен пред Бога?
2. Как фактът, че всичко принадлежи на Бога (стихове 1 -2) ни насърчава към това, да имаме чисто сърце?
3. Стих 4 ни поставя пред условия необходими, за да отидем в Божието присъствие. Обяснете с ваши думи какви са тези качества.
4. Какво е обещано за тези, които живеят искрено пред Бога (стихове 5-6)?
5. Само Исус беше абсолютно чист по сърце. Дори идеалният човек, описан в Псалм 24, все още е грешник по природа. Какви фрази в този псалм дават надежда, че грешникът все пак може да бъде чистосърдечен?
6. На какво уповавате във вашата вяра, че ще „видите Бога“?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Човекът с „чисти ръце и чисто сърце“ е този, „който не накланя душата си към идол или не се кълне в невярно“ (стих 4). Това е човек, чиито отношения както с Бога, така и с други хора са свободни от лъжа.

ПРИЛОЖЕТЕ

- Помислете за начините, по които бихте искали връзките ви да бъдат по-чисти, тоест по-целенасочени и искрени. Какви рискове има в това?
- Какво ще направи рисковете да си заслужават?

МОЛЕТЕ СЕ

Благодарете на Господа за това, че е перфектен пример за чистота по сърце. Помолете Го да ви покаже места, в които може да имате смесени мотиви или лицемерие. Молете се за искреност и единство на сърцето пред Него и другите.

7. Помиряване

Матей 5:9; Ефесяни 2:11-22

Една от най-честите причини за конфликт е интригата, докато откритостта и искреността са от съществено значение за истинското помирение. Дяволът е този, който създава проблеми; Бог е Този, Който обича помирението и Който сега чрез Своите деца, както преди чрез Своя единороден Син, се стреми да сключи мир. Според Исус всеки християнин трябва да бъде миротворец както в общността, така и в Църквата. По този начин последователността на мисълта от чистотата на сърцето в стих 8 до помиряването в стих 9 е естествена.

Откриване

- Има ли случаи, в които сте се оказвали в ролята на миротворец?

Изучаване

Известно време след Проповедта на планината, Исус трябваше да каже, че „не дойдох да донеса мир, но меч“ (Матей 10:34). Това, което той има предвид е, че неизбежния резултат от идването Му ще бъде конфликт, дори в собственото Му семейство и че за да бъдем достойни за Него, трябва да Го обичаме най-много и да Го поставим на първо място. От живота на Исус и Неговите апостоли е безспорно ясно, че никога не трябва да търсим конфликт или да носим отговорност за него. Напротив, ние сме призовани към мир, трябва активно да „търсим мир и да се стремим към него“ (1 Петър 3:11), „да направим всичко възможно да живеем в мир с всички хора“ (Евреи 12:14) и доколкото зависи от нас да „живеем в мир с всички“ (Римляни 12:18).

„Блажени миротворците, защото те ще се нарекат Божии синове.“ (Матей 5:9)

1. Какви са някои от характеристиките на човек, който е миротворец?
2. Защо миротворците са разпознати като деца на Бога?
3. Каква е разликата между това да бъдеш миротворец и да бъдеш помирител?

Думите „мир“ и „успокоение“ не са синоними. Защото Божият мир не е мир на всяка цена. Той сключи мир с нас на огромна цена, дори с цената на живата кръв на своя единствен Син. Ние също - макар и по по-малко начини - ще намерим миротворчеството за скъпо начинание. Да се провъзгласява "мир, мир", където няма мир, е дело на лъжепророка, а не на християнското

свидетелство (Йеремия 6:14; 8:11). Когато ние самите сме замесени в кавга, ще минем или през болката да се извиняваме на човека, който сме наранили, или болката от изобличението на този, който ни е наранил.

4. Каква е цената на това да бъдем миротворци?
5. Каква е наградата за това да бъдем миротворци?

ОБОБЩЕНИЕ

Умиротворението е божествена работа. Защото мир означава помирение и Бог е авторът на мира и помирението. Истинският мир и истинската прошка са скъпи съкровища.

Същият глагол, който се използва в това блаженство, се прилага от апостол Павел, когато говори за това, което Бог е направил чрез Христос. Чрез Исус Бог беше доволен „да помири всичко със себе си... като направи мир чрез кръвта си, пролята на кръста“ (Колосяни 1:20). Целта на Христос беше да „създаде в Себе Си един нов човек от двамата (евреина и езичника), като по този начин сключи мир“ (Ефесяни 2:15). Прочетете Ефесяни 2:11-22, за да разберем по-добре ролята ни на миротворци.

1. Какъв е бил вечният конфликт между евреите и езичниците (стихове 11-12)?
2. Как Христос е помирил конфликта (стихове 13-17)?
3. Какви са ползите от Христовото омиротворяване (стихове 18-22)?
4. Защо помирението е скъпо?
5. Наблюдавали ли сте разногласия в църквата между „вътрешни“ хора и „външни“ хора?
6. Всички християни, независимо от етноса си, имат „свой достъп при Отца, в един Дух“ (стих 18). Как тази истина може да бъде използвана за мир сред християни, които имат естествени различия, дори вражда?

Дори и да не сме лично замесени в спор, може да се окажем в опит да помирим двама души или групи, които са отчуждени и в противоречие помежду си. В този случай ще има болка от слушането, от освобождаването от предразсъдъците или от стремежа към съчувствие да разберем противоположните гледни точки, а така също ще има и риск от неразбиране, неблагодарност или провал.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Исус се моли за единството на Своя народ; Той също се молеше да ни предпази от зло и да ни запази в истината (Йоан 17). Ние нямаме позволение от Христос да търсим единство без чистота както на учението, така и на поведението.

ПРИЛОЖЕТЕ

В кои от тези сфери сте забелязали, че се чувствате призовани да работите и да се молите за мир?

Категория	Нужда от помирение	Стъпки към мир
Взаимоотношения		
Семейство		
Църква		
Общество		
Свят		

МОЛЕТЕ СЕ

Възхвалете Христос, че е умрял за вас и ви е помирил с Бога. Молете се за Неговите напътствия в стъпките, които трябва да предприемете, за да станете миротворец или да продължите миротворческия процес. Поискайте мъдрост, така че нито да се отдръпнете от рисковете, нито да тръгнете по лесния път на умиротворението.

8. Радост в гонението

Матей 5:10-12; Деяния 5:17-42

Колкото и трудно да се опитваме да сключим мир с някои хора, те отказват да живеят в мир с нас. Всъщност някои поемат инициативата да ни се противопоставят и по-специално да ни клеветят, не поради нашите недостатъци или идиосинкразия[1], а „поради правда“ и „заради мен самият“ (Матей 5:10-11). Гонението е просто сблъсъкът между две непримирими ценностни системи. По този начин Исус преминава от миротворчеството към гонението като последна тема на Своята проповед.

Откриване

- Помислете за ситуации, в които сте преживели обиди заради Христос. Как откликнахте?

Изучаване

Как Исус очакваше учениците Му да реагират по време на гонение? Не трябва да отмъщаваме като невярващите, нито да ги мразим като дете, нито да си ближем раните в самосъжаление като куче, нито просто да се хилим и да го понасяме като стоици, още по-малко да се правим, че му се радваме като мазохисти. Вместо това трябва да се „веселим и радваме“!

„Блажени гонените заради правдата, защото е тяхно небесното царство. Блажени сте, когато ви хулят и ви гонят, и говорят против вас лъжливо всякакво зло заради Мене; радвайте се и се веселете, защото голяма е наградата ви на небесата, понеже така гониха пророците, които бяха преди вас.“ (Матей 5:10-12)

1. Какви видове гонение се споменават тук?
2. Кои от тях сте преживявали?
3. Какви форми на гонение забелязвате да има във вашата среда?
4. Коя е най-леката форма на гонение, която сте преживявали или сте виждали насочена към други християни?

[1] Идиосинкразия (от гръцки ἰδιοσυνκρασία, букв. „собствен“ + „смесване“) в най-общ смисъл е характерната за даден човек смесица от привързаности и отвращения, с които откликва на околната среда (срв. темперамент). По-конкретно понятието се употребява, за да обозначи болезнената реакция на някои дразнители, или (по-рядко) точно обратното – неестественото влечение към такива. В медицински план означава индивидуалната особеност на организма да реагира отрицателно на известни стимули – храни, сетивни възприятия и други (срв. алергия). (б. ред.)

Тъй като всички блаженства описват това, което всеки Христов последовател е предназначен да бъде, ние заключаваме, че състоянието да бъдеш презиран и отхвърлен, клеветен и преследван, е толкова нормален белег на християнското ученичество, колкото е да бъдеш с чисто сърце или милостив. Всеки християнин трябва да бъде миротворец и всеки християнин трябва да очаква противопоставяне. Тези, които гладуват за правда, ще страдат заради правдата, за която жадуват. Не бива да се изненадваме, ако се увеличи антихристиянската враждебност, а по-скоро да се изненадаме, ако не се случи.

5. Стих 12 ни насочва към нашата „награда в небето“, повод за радост в разгара на гонението. За разлика от радостта, какви са по-естествените ни реакции към гонението?
6. Какви причини ни дава Исус да се радваме по време на гонение?
7. Посочете няколко разлики между това да бъдете преследвани заради Христос и просто да привличате вражда заради това, че сте неприятни.

ОБОБЩЕНИЕ

Когато сме под гонение, ние трябва да се радваме, както християнин би трябвало да се радва и дори да „скачаме от радост“ (Лука 6:23). Защо? Отчасти защото „голямата е наградата ни на небето“. Може да загубим всичко на земята, но ще наследим всичко на небето, не като награда за заслуги, а безплатно. Ние също се радваме отчасти, защото гонението е знак на истинност, свидетелство за християнска автентичност, тъй като пророците преди нас са били преследвани. Но основната причина, поради която трябва да се радваме е, че страдаме заради Него (стих 11), поради нашата лоялност към Исус и към Неговите стандарти за истина и правда.

В Деяния 5:17-42 виждаме как апостолите прилагат това учение на практика. След като са били бити и заплашвани от Синедриона, те са си тръгнали „радващи се, защото са били сметнати за достойни да понесат позор за името Му“ (стих 41).

1. Прочетете Деяния 5:17-42. Това събитие се е случило в Йерусалим много рано в живота на християнската Църква, дори преди обръщането на Павел. Църквата се е събирала публично и е привличала повече последователи, което е предизвикало ревността на еврейските религиозни водачи. Какви опити са направили да заглушат апостолите (стихове 18, 26-28, 33, 40)?
2. Какви доказателства виждате, че Божият суверенитет поддържа и защитава апостолите (стихове 19-20, 34-40)?
3. Въпреки факта, че Бог беше с тях, как страдаха апостолите (стихове 18, 27, 40)?
4. Поглеждайки назад през целия пасаж, по какъв начин учениците въплъщават характерни качества в блаженствата?

Характерно качество	Апостолски действия
Бедни по дух	
Скърбят (техният грях)	
Кротки	
Гладуват за правдата	

Характерно качество	Апостолски действия
Милостиви	
Чисти по сърце	
Миротворци	
Преследвани за правдата	

12. Как тези, които са подложени на гонение в този пасаж, са също благословени (стихове 41-42)?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Светът смята за „благословени“ онези, които живеят в сигурност, известни са и живеят спокойно, а не тези, които трябва да търпят гонение. Християнинът не може да очаква да му благодарят, че е милостив или искрен или миротворец; вместо това ни се противопоставят, клеветят, обиждат и преследват заради правдата, за която се застъпваме, и Христос, с когото сме свързвани. Такъв е мъжът или жената, които са „благословени“, тоест които имат одобрението на Бога и се реализират като човек.

ПРИЛОЖЕТЕ

- Помислете за начините, по които сте предизвикали обиди заради вашата християнска вяра. Възможно ли е някоя от тези обиди да са били по някаква друга причина освен самия Христос? Обяснете.
- Какво е вашето обичайно поведение под гонение?
- Погледнете назад към списъка с качества на характера (въпрос 11), който изучавахме. Как развитието в една от тези области може да ви помогне да бъдете готови да се изправите пред гонение?

МОЛЕТЕ СЕ

Като апостолите от първи век, радвайте се в присъствието на Господа, че Той ви смята „достойни да понесете позор за името Му“. Ако отношението ви към гонението е нещо различно от радост, молете се за по-чисто разбиране на вашето благословение.

